

zápisník 1960

časopis pro politiku a kulturu • leden-únor

Dva, kteří byli na rozcestí . . .

strana 2

Orwell a Dos Passos, jakkoliv kdy byli blízko radikálnímu řešení sociální otázky, vždy zároveň věřili, že je jim nemožno přijmout komunismus. Nakonec i pro ně přišla doba neutrality, poněvadž poznali, že tam, kde komunismus zvítězil, nitro člověka bylo vykradeno.

Doslov k sjezdu socialistické kultury . . .

strana 5

není polemikou s loňským pražským sjezdem, který mnoho mluvil a nic nečekal o socialistickém umění, nýbrž je výzvou, aby každý člověk vždy znovu za sebe promýšlel základy naší kultury a skromně se snažil přiblížit k věčným odpovědím, které podle Březiny jsou položeny, němě a utajené, před otázkami.

Nové podoby člověka . . .

strana 7

nemají se pozorovat jen z vnějšku — jak to činí politické vědy a sociologie vůbec, které se na člověka dívají jen jako na předmět historického dění. Umění, na příklad moderní umění výtvarné i filmové, se právem pokouší o víc: pochopit člověka jako podmět, kolem něhož by se zas točil celý svět.

Desátý muž . . .

strana 10

je název nové hry Paddy Chayefského, která je patrně zatím nejlepším představením letošní newyorské divadelní sezóny. Chayefsky vyslovuje ve své hře přesvědčení, že svět malých lidí je nezníčitelný, pokud se nevzdá a nepřestane hledat: i směšný hlouček lidíček, který se uchýlil do staré synagogy, nakonec najde svého desátého muže, aby mohl začít prozpěvovat svou ranní modlitbu svým jazykem a po svém způsobu.

Apatie a sociologie v Polsku . . .

strana 13

Se sociologickými metodami za Železnou oponou proniká svoboda nejen vědecká, neboť předpojatá zkoumání toho, jak věci jsou, znamená v totalitních zemích zásadní změnu k lepšímu proti dogmatickým předsudkům o tom, jak věci (a lidé) mají být.

Básníkem tohoto čísla . . .

strana 2

je Pavel Javor, jehož knihu veršů má vydavatelství Zápisníku připravenou k vydání.

Poznámky: Jak se svět dívá na Polsko

Evropské pošty • Pražský útok na Zápisník